

Dag Norling

John Collets Allé 46
0852 Oslo

B-post

«Hamro Patrika»

Norge-Nepal foreningen
c/o Gry O. Lama
Sørhalla 1
1344 Haslum

MEDLEMSKONTINGENT:

Enkeltmedlem	kr 125,-
Familie	kr 175,-
Organisasjon	kr 300,-

Postgirokonto: 0530 32 17098

Program for møtet 2. desember 1999

- Hans Emil Ratvik, organisasjonssjef i SOS barnebyer, Norge, holder foredrag om langsiktig hjelp til foreldreløse barn i Nepal og Tibet. I tillegg viser han video.
- Det Norske Tibetkomité: Forfatter Arne Berggren viser egne bilder fra Tibet og Nepal og holder foredraget "Det forsvunne kamera og andre merkelige tilfældigheter".
- Kaker, kaffe og te
- Utlodning, salg

Norge - Nepal foreningen

HAMRO PATRIKA & VARAVIS
ORGAN FOR NORGE-NEPAL-FORENINGEN

Nr. 5, November 1999

**Velkommen til fellesmøte
Med Den Norske Tibetkomité
i Norge-Nepal foreningen
torsdag den 2. desember 1999 kl. 19³⁰
i Bygdelagssamskipnadens hus
Nordahl Brunsgate 22, Oslo**

**"SOS barnebyer"
Foredrag v/Hans Emil Ratvik**

**"Det forsvunne kamera og andre merkelige
tilfældigheter"
Lysbilderforedrag v/Arne Berggren**

Neste medlemsmøte blir februar 2000

NORGE-NEPAL FORENINGENS STYRE

Navn	Adresse	Tlf. privat:
Kirsten I. Greiner (leder)	Landingsvn. 102, 0767 Oslo	22 14 00 01
Cathrine Reid (sekretær)	Røa terrasse 6, 0755 Oslo	22 50 09 95
Anuradha Gurung (redaktør)	Hovseterveien 98, 0768 Oslo	911 49 347
Gry Ottersen Lama (kasserer)	Sørhalla 1, 1344 Haslum	67 59 03 66
Christine Engen	Haxthausensgt. 1, 0263 Oslo	22 44 42 04 92 21 00 57
Berit Knudsen	Fagerheimsgt. 9A, 0567 Oslo	22 71 89 39
Øystein Berg	Postboks 378, 1432 Ås	64 94 86 65
Arun Ivar Gurung	Solstua Terrasse 11, 1450 Nesoddtangen	66 91 01 08
Arnstein Thaule	Elgtråkket 136, 1270 Oslo	917 38 969

PERSONER MED VERV UTENFOR STYRET

Roy Friis (revisor)	Peiskrokveien. 8, 1482 Nittedal	67 07 69 08
Thronnd Berge Larsen (valgkomite)	Dannevigsvn. 12, 0463 Oslo	22 71 98 73
Marit Kleppa (valgkomite)	Skøyenveien 97, 0375 Oslo	22 52 10 31

Hamro Patrika er Norge-Nepal foreningens medlemsavis som utkommer fire-fem ganger i året. Forespørsler angående avisen og foreningen kan rettes til styremedlemmene.

E-post adressen til Norge-Nepal foreningen
Foreningen har opprettet en e-post adresse: norge_nepal@hotmail.com
Foreningens styre har adgang til kontoen og den vil bli besvart med jevne mellomrom. Vi skal gjøre så godt vi kan med å besvare henvendelser.

Det nye styret

Kirsten I. Greiner (34): Jobber i Institutt for sosialantropologi i UIO. Har studert statsvitenskap, hovedfag: internasjonale miljøforhandlinger med vekt på klima, ozon og Nord-Sør problematikk. Vært 2 ganger i Nepal. Har sittet i styret i seks år, hvorav fire som redaktør, ett som nestleder. Ble valgt inn som foreningens leder på årsmøtet, 19 oktober 1999.

Cathrine Reid (34): Jobber i legemiddelindustrien. Utdannet innen jus og eksportmarkedsføring. Vært tre ganger i Nepal som turist. Medlem av forening siden 1993. Sittet i styret i tre år hvorav to år som sekretær. Ble valgt inn påny som sekretær i desember 1998.

Anuradha Gurung (31): Jobber med bygg/data. Utdannet som sivilingeniør i bygg/data/produktutformingsteknikk. Er opprinnelig fra landsbyen Tamagi, nordvest for Pokhara, men kom til Norge som 14-åring. Medlem av forening siden starten i 1984. Har sittet i styret i tre år. Ble valgt som redaktør i desember 1998.

Gry Ottersen Lama (30): Jobber i flyktningemottak for enslige mindreårige. Hovedfag, sosialantropologi; totalt to års feltarbeid om humor blant munk og nonner i Nepal. Gift med nepaleser. Medlem av forening siden 1995. Ble valgt inn i styret som kasserer i desember 1998.

Christine Engen (32): Har studert sosialantropologi og arbeider i reiselivsbransjen. Jobbet som reiseleder i Nepal. Vært i Nepal flere ganger. Medlem av forening siden 1996. Ble valgt inn i styret høsten 1997.

Berit Knudsen: Jobber i Redd Barna som koordinator for Sentral- og Øst-Europa. Arbeidet som assisterende stedlig representant for Redd Barna i Nepal 1995-98 og som koordinator for Asia 1991-95. Utdannet sosialarbeider. Ble valgt inn i styret desember 1998.

Øystein Berg: Studerer Ressurs og Utviklingsøkonomi ved Landbrukshøgskolen på Ås. Jobber med hovedoppgave: Jordfeltarbeid i Kina. Har vært en gang i Nepal som turist i 1997. Vært medlem av forening siden 1998. Ble valgt inn i styret i oktober 1999.

Arun Ivar Gurung (26): Jobber som dataansvarlig i Telenor Nextel. Har vært medlem av forening siden starten i 1984. Vært fem ganger i Nepal. Far er nepaleser. Ble valgt inn i styret i oktober 1999.

Arnstein Thaule (50): Utdannet sivilingeniør i bygg- og anlegg. Jobber som selvstendig næringsdrivende. Har vært en gang i Nepal som turist i 1993. Valgt inn i styret i oktober 1999.

Nytt valgkomite medlem

Marit Kleppa (57): Jobber som førstebibliotekar i Stortinget. Har vært seks ganger i Nepal. Medlem av forening siden 1988. Sittet fem år i styret hvorav 4 år som leder av foreningen. Valgt inn i valgkomite i oktober 1999.

Referat fra medlemsmøte 19. oktober. Foredrag av Sangeeta Lama, journalist fra Himal i Kathmandu.

Norge-Nepal foreningen fikk besøk av Sangeeta Lama, journalist i den Nepalesiske utgaven av Himal. Sangeeta er utdannet innen sosiologi og økonomi og har en mastergrad innen journalistikk. Hun begynte som fulltids reporter i Himal i 1997.

Tidligere skrev den nepalesiske Himal mye om sosiale utfordringer. I dag har tidsskriftet utviklet seg og ønsker å formidle nyheter; uavhengig av politisk retning. Dette har ført til at Sangeeta opplever at hun ikke har noen form for begrensning i de reportasjer hun jobber med. I dag finnes det omtrent 20 kvinnelige journalister blant Nepals befolkning på 22. millioner.

Forut for Panchayat styrets fall i 1992 var det store problemer med korrupsjon og sensur. Mange aviser ble stengt og journalister ble arrestert før demokratiet ble innført. Sett fra et journalistisk ståsted, opplever Sangeeta dagens situasjon som en markant bedring. Likevel forekommer det sensur i regjeringsstyrt media, men ikke innen privat media.

I dag finnes det privateide aviser, radiostasjoner og magasiner som retter seg mot den yngre og oppvoksende del av befolkningen. Nyhetsmagasin og privateide aviser dukket først opp etter 1992. Som et konsekvens av at analfabetismen er gradvis minkende, øker interesser for det skrevne ord i form av aktuelle nyheter. Avisen, The Rising Nepal, har eksistert i 60-70 år og har opplag på bare 60.000. Dårlig distribusjonsnett grunnet Nepals utfordrende topografi har vært ett av årsakene. Den nepalesiske Himal har som mål å oppnå 20.000 opplag (pr. år) innen de neste 6 måneder for videre å oppnå 30.000 opplag (pr. år) i løpet av neste år.

Ifølge Sangeetas oppfatning, var det ikke noen reell utøvende journalistikk i Nepal før 1992. I dag er situasjonen endret. Dette kan skyldes endring i holdningen til journalister. Det er mange som ønsker å ha en jobb som journalist. Det er status å være journalist og det gir tilgang til innsyn i maktens rekke. De færreste er imidlertid klar over innsatsen som kreves og lønnsbetingelsene. Journalister er svært dårlig betalt i Nepal. Journalister gjør sitt arbeide fordi de synes jobben er et kall. De færreste forblir journalister lenge. Forut for 1992 dreide 75% av nyheter om politikk og politikere. I dag ser man endring i dette. Pressen fokuserer også på miljø, utvikling, kvinner, barn og økonomi.

Alle redaktører i Nepal er menn. Det er tøft å være en kvinnelig journalist i Nepal. En rekke politikere forventer å dirigere intervjuet hvis en kvinnelig journalist dukker opp. Derfor sender redaktørene ofte sine kvinnelige journalister for å dekke kvinne relaterte nyheter, blant annet for å unngå pinlige situasjoner. I en redaktørs øye, kan "kvinnenyheter" være skjønnhet, mote, mor & barn og sosiale aspekter. Sangeeta betraktet seg selv heldig da Himal ikke har en slik redaksjonell holdning. Hun kan selv velge å si nei eller ja til et oppdrag. Hun opplever at hun har stor grad av frihet til å drive undersøkende journalistikk, noe hun liker svært godt.

Det avholdes ca. 30-40 pressekonferanser daglig. Det meste foregår på

kvelden. Det er ikke vel ansett at en kvinne er sent ute på kvelden blant en gruppe menn og hvor det serveres drinker. Brødre, mødre og ektefeller synes det er upassende for en kvinne å jobbe ute etter 17:00. Det er mindre enn 1% av de yrkesaktive kvinnene i Nepal som jobber etter 17:00. Det forventes at en yrkesaktiv kvinne forlater arbeidsplassen senest 18:00. Unntaket er for leger og sykepleier som ikke har noe valg p.g.a. skift arbeid.

Yrkesaktive kvinner er alle dobbeltarbeidende! De har sitt yrke og husarbeid etter endt arbeidsdag. Det er allment akseptert og forventet at kvinnen utfører alle de huslige og daglige gjøremål i hjemmet. At ektemenn hjelper til med husarbeid er ikke forventet.

I Kathmandu finnes det et kvinnenettverk for yrkesaktive kvinner. Nettverket består av ca. 50 kvinner, hvorav ca. 25 er fortsatt yrkesaktive. De øvrige har sluttet i jobben sin for å jobbe hjemme. De færreste ektemenn liker å ha en kone som er oppegående, selvstendig og moderne.

Sangeeta påpekte at hun oppfattet seg selv først og fremst som en journalist som har en interessant jobb, fremfor at hun er en kvinnelig reporter. Sangeeta er interessert i å drive undersøkende journalistikk, noe hun får anledning til i Himal. Hun var meget sikker på at dette ikke var vanlig i pressen men at utviklingen med tiden ville endre på dette.

Ett artikkel som Sangeeta trakk frem, en hun selv hadde skrevet, var om Pashupatinath i Kathmandu. Artikkelen avdekket korrupsjon som førte til at andre media fulgte opp saken. Det oppsto stor oppmerksomhet om temaet. I sitt artikkel, skrev Sangeeta en omfattende beretning om Pashupatinath, og tradisjonen med indiske hinduprester ved dette tempelet. Tradisjonen daterer seg 700-800 år tilbake i tid, og den dag i dag hentes det en prest fra India. En rekke hinduer, bl.a. fra India reiser hit på pilegrimsreise, og omfanget av offergaver i form av penger er stort. Sangeeta klarte å avdekke korrupsjon, dokumentere korrupsjon av stort omfang og dokumentere underslag av penger. Pengegavene ble ikke investert som tiltent, i tempelets videre drift og vedlikehold, men ble overført til India. Da dette forholdet ble avdekket satte den angjeldende prest frem religiøse trusler. Selv kongefamilien tør ikke å gå imot ham da de tradisjonelt har støttet dette tempelet. Presten nektet å la seg intervju av Himal eller øvrige presse. To måneder etter avsløringene trakk presten seg fra sitt embete. I dag er det en ny indisk hinduprest på plass som dessverre fører den samme tradisjon videre...

I tråd med at både Sangeeta og andre kvinnelige journalister gjør en god jobb og skriver gode artikler mener Sangeeta at fremtiden for kvinnelige journalister i Nepal ser lys ut. De får gradvis mer støtte og ser at det er et bidrag i prosessen om utvikling og likestilling. I dag reiser Sangeeta rundt i over 30 byer i Nepal, men i liten grad i distriktene, noe som hun forteller er forårsaket av at hun ikke kan de lokale dialektene og at det ikke er så lett å reise rundt som kvinne alene.

Som tilhører satt en igjen med en følelse av at Sangeeta var dypt engasjert i sitt arbeide og at hun utførte det på et høyt nivå. Det var et godt og interessant foredrag som viste en flik av Nepal fra innsiden, på både godt og vondt.

Cathrine E. Reid, 19. oktober 1999

Nytt fra Nepal

Nepals statsminister i USA og Europa

(*The Kathmandu Post* 10.10.99 og 11.10.99, *The Weekly Chronicle* 11.10.99 og *Spotlight*, Vol.19, No.16, 15-21 oktober 1999)
(Fritt oversatt og bearbeidet av Kirsten I. Greiner)

Etter å ha vendt hjem fra sitt to ukers besøk i USA og Europa, uttrykte statsminister Krishna Prasad Bhattarai at det viktigste ved reisen, var å informere resten av verden om at Nepal endelig har fått en majoritetsregjering. Ifølge Bhattarai er politisk stabilitet en forutsetning for å sikre utenlandske investeringer. "Vi har klart å etablere en stabil regjering", sa Bhattarai; "Det er vårt største bidrag."

Den nepalesiske delegasjonen hadde møter med en rekke politikere og andre framtreddende personer i ulike land, bl.a. med FN's Kofi Anan, Richard Holbroke og Sagako Ogata (UNHCR), den britiske utenriksministeren Robin Cook og den øverste ledelsen i Sveits. Det bhutanesiske flyktningeproblemet ble flittig diskutert og Nepals delegasjon vektla det prekære behovet for å opprettholde utlandets økonomiske støtte til flyktningene. I sin tale til FN's generalforsamling, ba Bhattarai det internasjonale samfunnet om å bidra til et fruktbart klima for å løse problemet. På senere spørsmål om Nepal ville gjøre problemet til en internasjonal sak, svarte han imidlertid: "Jeg vil ikke uttrykke det slik. Jeg har bare formidlet et trist hendelsesforløp til verdenssamfunnet." Diplomatiske kilder hevder likevel at statsministerens uttalelser om flyktningene kan komplisere problemet. En tidligere nepalesisk diplomat mener Bhattarai's forsøk på å internasjonalisere temaet, kan være til hinder for de nåværende diplomatiske bestrebelsene der man blant annet har tatt opp igjen bilaterale samtaler mellom Bhutan og Nepal etter tre års stillstand.

I møte med den britiske statsministeren, Tony Blair, vektla Bhattarai at Storbritannia har lovet å se nærmere på Gurkha-soldatenes lenge omdiskuterte pensjonsordning. Ifølge utenriksminister Ram Sharan Mahat, har Storbritannia indikert vilje til å revurdere Gurkhaenes pensjon innen året er omme. Nepal har på sin side bekreftet et fortsatt ønske om å delta i FN's fredsbevarende styrker. "Vi kan øke antallet nepalesiske soldater til disse styrkene hvis FN vil", sa Bhattarai. Foreløpig har Nepal unnlatt å ta noen offisiell stilling i striden på Øst-Timor. Under sitt utenlandsbesøk sa imidlertid Bhattarai at utplassering av Gurkha-soldater i Øst-Timor, er helt avhengig av den britiske regjeringen. Dermed ga han indirekte sin støtte til frigjøringskampen.

Uenighet i regjeringskorridorene

(*The Weekly Chronicle* 11.10.99, *The Kathmandu Post* 26.10.99)
(Fritt oversatt og bearbeidet av Kirsten I. Greiner)

Kun få dager etter at Dashain-feiringen var over, begynte mange av Nepali Congress-medlemmene i Parlamentet å presse statsminister Bhattarai til å sette i gang en opprydning i maktens korridorer. Førte NC-politikere vil overlevere statsministeren et dokument med forslag til endringer i regjeringen. Mange er misfornøyde med kollegaenes dårlige oppførsel og framferd. Kritikken rettes spesielt mot ministeren for bolig- og fysisk planlegging, Bal Bahadur K.C., som nylig trengte seg inn i huset til en gift kvinne og forgrep seg på henne. Flere personer var vitne til hendelsen. Selv om ministeren gjentatte ganger har nektet for overgrepet, og kvinnen senere trakk sin anmeldelse tilbake, har episoden levet en kraftig ripe i lakken til den sittende regjeringen. Partiet (NC) har allerede bedt Bhattarai avskjedige ministeren.

Fra egne rekker kritiseres regjeringen også for udugelighet overfor maoistene. Utdanningsminister Yog Prasad Upadhaya hevdet nylig at maoist-problemet ikke er så alvorlig, og han mente media overdriver det hele. Andre politikere er skeptiske til denne holdningen. Deres sinne komme til overflaten i uttalelser som "hvordan kan høytstående ministre og ledere komme med slike uansvarlige påstander når så mange av våre støttespillere, arbeidere og ledere på grasrotnivå blir drept av disse opprørerne?"

Innenriksminister Purna Bahadur Khadka må tåle spesielt kraftig kritikk på grunn av sin manglende kontroll med maoistene. Nesten 1000 mennesker er drept siden virksomheten startet fra åsene i midtvesten og sentrale deler av Nepal for snart fire år siden. De fleste sivile som har bøtet med livet, har vært NC-tilhengere. Utenriksminister Ram Sharan Mahat er blant de som betrakter maoistene som et alvorlig problem, og han vektlegger behovet for samarbeid mellom Nepal og India for å kontrollere maoistenes aktiviteter. Dermed motsier Mahat sin statsminister som ikke anerkjenner maoist-virksomheten som noe stort problem.

Korrupsjon står også på dagsorden i Nepal hvor stadig flere politikere anklages for finansielle misligheter. Blant annet gjelder det minister for sport og kultur, Sharat Singh Bhandari, i forbindelse med forberedelsene til SAF-lekene i Nepal denne høsten.

Statsminister Bhattarai forsikrer partikollegaene om at deres innsigelser vil vurderes grundig under de kommende møter i Parlamentet, men foreløpig ser man lite initiativ til konkrete tiltak for å rydde opp i makteliten.

Politiet og maoistene plager lokalbefolkningen

(The Kathmandu Post 27.10.99)
(Fritt oversatt og bearbeidet av Kirsten I. Greiner)

Landsbyfolk i områder preget av maoistgrupper - spesielt i Vest-Nepals åser - føler seg maktesløse mellom terroren fra maoistene på den ene siden og brutal oppførsel fra politiet på den andre. Tross myndighetenes forsøk på å hindre politi-overgrep mot sivilbefolkningen, er antall rapporter om hendelser der politiet har tatt uskyldige sivile i forvaring og torturert dem til døde, økt i det siste. Det fortelles også om politimenn som stjeler folks eiendeler. Under Dashain nektet noen reisende landsbyboere å gi politiet kyllingkjøtt, noe som førte til at politiet sjekket bagasjen deres, stjal varene og slo dem ned. Ofrene var så redde for ytterligere voldsbruk at de lot være å anmelde saken.

I Salyan-området, hvor maoistene står sterkt, har politivolden nådd slike dimensjoner at folk ikke engang tør iføre seg nye klær. Dette viser hvordan politiet benytter kampen mot maoistene for å rettferdiggjøre overgrep mot befolkningen generelt. Mange lokale handelsmenn har lagt ned virksomheten sin og flere studenter er arrestert og tvunget til å forlate studiene. Politisjefene har riktignok oversendt til de lokale politistasjonene et direktiv som tar fatt i klagene, men få tiltak er iverksatt mot de aktuelle tjenestemennene. Tilsynelatende rettferdiggjør politiet sin atferd med at lokalbefolkningen huser maoister.

Maoistenes framferd mot de lokale bærer imidlertid også preg av tvang. Landsbyboerne får dermed valget mellom to onder; å støtte politiet med etterfølgende represalier fra maoistene, eller å støtte maoistene med politiets overgrep som konsekvens.

Ny sikkerhetsregel

(Spotlight, Vol. 19; No. 15, 8-14 October, oversatt av Christine Engen)

Etter et møte med den nye politisjefen har Tribhuvan Internasjonal flyplass sikkerhetsseksjon innført noen nye regler for å øke sikkerheten. De nye reglene er blant annet at alle passasjerer må identifisere bagasjen sin før de går ombord i flyet. Bagasjen skal ikke lenger kun sjekkes med gjennomlysning og forsegling. Passasjerene blir kalt opp to ganger for å identifisere sin bagasjen.

Denne litt rare regelen er innført for å forsikre passasjerene om at sikkerheten er på topp. Men vet de hvor mye ekstra stress dette medfører de reisende og spesielt for turistene? Om sikkerhetspolitiet ikke kan garantere sikkerheten gjennom kameraer, hva er deres funksjon?

Minister i hardt vær

(The Kathmandu Post 27.10.99)
(Fritt oversatt og bearbeidet av Kirsten I. Greiner)

Statsminister Krishna Prasad Bhattarai sier at han ikke vil iverksette etterforskning av minister for bolig- og fysisk planlegging, Bal Bahadur K.C., som skapte stor røre da han i september trengte seg inn i huset til en gift kvinne midt på natten. "Ingen regjering etterforsker noe som mangler bevis", sa Bhattarai i et intervju. "Kvinnen som sies å ha blitt angrepet av K.C., har til meg skrevet et brev der hun stadfester at opptrinnet aldri fant sted." Den omstridte ministeren er for øvrig en trofast støttespiller for Bhattarai.

Minister K.C. mishandlet både kvinnen og hennes sønn. Møbler ble ødelagt og den berusede ministeren hadde laget en voldsom scene før han forlot åstedet i en bil. Vitner karakteriserer K.C.'s oppførsel som psykotisk. Kvinnen anmeldte saken til politiet neste morgen, men trakk senere anmeldelsen tilbake. Ifølge vitner viste kvinnen fram blåmerkene sine til en politipatrulje rett etter hendelsen. Omtrent femti personer bivånet dette. Kort tid etter krevde NC's partipresident, Girija Prasad Koirala, at regjeringen informerte partiet om episoden. Koirala har gått offentlig ut og sagt at K.C.'s oppførsel bringer skam over partiet, og Koirala krever, lik mange andre politikere, K.C. fjernet. Statsministeren på sin side viser ingen tegn til å undersøke saken, noe som gir hans motstandere, både i og utenfor partiet, skarpere skyts. Kløften mellom partipresident Koirala og statsminister Bhattarai er blitt enda bredere etter denne saken. Bhattarai synes også å gi slipp på en mulighet til å høyne de moralske og etiske standarder blant ministrene - og dermed forsøke å lappe på regjeringens negative omdømme.

Jaget fra Kathmandu, havnet i Jitpur

(The Kathmandu Post, Birgunj, 12.10.99, oversatt av Anuradha Gurung)

Vikram tempoer forbudt i Kathmandu har startet å kjøre i Jitpur, 12 km nord for Birgunj. Pr. idag opererer 63 Vikram tempoer i Jitpur opplyser nestleder Rabi Bikram Malla ved Parwanipur Tempo Association.

Leder av Narayani Zonal Transport Office Bhup Nath Sharma sier at det finnes totalt 735 tuk-tuk'er i Narayani Zone hvorav 662 er Vikram tempoer.

En beboer av Jitpur kommenterte at lokalbefolkningen som allerede sliter med mye støvforurensning i Jitpur må nå gjennomgå ytterligere forurensning og helsefare grunnet eksos fra Vikram tempoer

Nepal second in medals tally with 31 golds

By Pusjpa Raj Pradhan

(The People's Review, Thursday, October 07-October 14, 1999)

The eighth South Asian Federation (SAF) Games concluded in Kathmandu with a grand success for Nepal which secured 31 golds. Thanks goes to those martial art players who contributed the most in placing the country in second position.

India stood first with 102 golds whereas Sri Lanka stood third with 16 golds in the eighth SAF games.

Nepal swept 14 golds in Taekwondo in the last days of the Games, and thus pushed the country way ahead leaving Sri Lanka far behind.

Karate and Taekwondo were the events where Nepal bagged all but four golds.

In football, although Nepal had performed very well at the final match, it was defeated by Bangladesh in the final and disappointing millions of supporters on Monday evening.

The first half goal in a melee gave victory to Bangladesh, and ensured it a gold in football for the first time in its history of participation in the SAF games. Although, India continued its domination in the eighth SAF games, it had to forego the chance of winning the gold in the much watched football when it was defeated by Bangladesh in semi-final.

The home football fans, who were against India, had cheered for Bangladesh. Their only wish was except India any other team could win the gold. Some observers even commented that that was the reflection of India's political relations with Nepal.

Nevertheless, it was remarked that the NTV anchor Sitaram Agrahari, who was giving commentary of the football match between Bangladesh and India, seemed to be on India's side. Agrahari was continuously saying that Bangladesh was very far behind in winning the gold in football. If one would have believed Agrahari's comment, India would surely have won the gold. Finally, he was proven false.

The NTV coverage of the total SAF games was appreciable. It would be more appreciable if the NTV would have provided good commentators.

Donorer tar selvkritikk for svak utvikling

(The Kathmandu Post, Kathmandu, 27.10.99, fritt oversatt av Ingela Flatin)

Internasjonale donorer som har anklaget myndighetene for å være ansvarlige for landets stagnerte utviklingsprosess har begynt å ta selvkritikk.

"Donorene må ta sin del av skylden for en feilslått utvikling av landet," sa Dr Henning Karcher, FNs landansvarlige i Nepal, da han snakket ved et arrangement som markerte FNs 54 års jubileum.

Han la delvis skylden på donorenes feilaktige framgangsmåter. "En av hovedfeilene har vært å benytte framgangsmåter som er utviklet i storbyer og hovedavdelinger uten å tenke nøye gjennom situasjonen i de enkelte land der de skal benyttes, med liten interesse for å lære fra fortidens feil," sa han. Statsminister Krishna Prasad Bhattari deltok også i arrangementet, han hadde med seg den ferske utgaven av FNs Common Country Assessment (CCA) som identifiserer demokratiske, sosiale, politiske og økonomiske indikatorer for landet. I CCA er det også en oversikt over hvor Nepal står i forhold til FNs globale forpliktelser. CCA blir ansett for å være et viktig steg på vei mot en effektiv formulering av FNs Rammeverk for Utviklingshjelp (UN Development Assistance Framework (UNDAF)).

Ifølge Karcher viser CCA at Nepal har formelt forpliktet seg til en utvikling som er ikke-diskriminerende og skal ha bred deltakelse – en utvikling som sikrer rettighetene for alle nepalesiske menn, kvinner og barn til forbedret helse, utdanning og ernæring, samt til å delta i landets forvaltning.

Karcher sa at FN kan hjelpe Nepal med å realisere sine forpliktelser innen fire prioriterte områder: desentralisering og sosial mobilisering; likestilling; tilgang til grunnleggende sosiale tjenester og øke produktiviteten til småbrukere.

"Ettersom FN systemet har jobbet innen disse områdene sammen med myndighetene og folket ligger den største utfordringen i å samle ressursene og erfaringene våre. Ved å gjøre dette kan vi gripe fatt i de grunnleggende og strukturelle problemene og lage en ny vei der utvikling ikke blir retorikk, men realitet," sa han.

Statsminister Bhattari sa at Nepal har integrert forpliktelsene til FN i sin utenrikspolitikk: "Vi anerkjenner FNs relevante og økende rolle i det neste millenium".

Ved en annen tilstøtelse i forbindelse med FN dagen sa Bishwa Keshar Maskey, president for FN foreningens Nepal-avdeling, at FN har en mengde erfaring og kunnskap som er nødvendig for vellykkede utviklingsinitiativ. "Vi nyter godt av FNs initiativer innen demokratiske rettigheter og offentlig kapasitets- og institusjonsutvikling som hjelper Nepal med å oppnå målene til fattigdombekjempende programmer," sa han.

Fortjeneste medalje til Golchha

(The Kathmandu Post, 29.10.99, oversatt av Gry Lama)

Den polske presidenten har tildelt fortjeneste medaljen "Cross of Merit" til den polske generalkonsulen i Nepal, Hulas Chand Golchha. Det er den høyeste sivile pris som gis til utlendinger. Denne prisen har blitt gitt på humanitære grunner, spesielt for hjelpen til lidende polske borgere i Nepal.

Golchha besøkte Warszawa for å delta i et møte for polske generalkonsulater og konsuler fra ulike deler av verden. Under en audiens hos den polske presidenten, inviterte Golchha presidenten til å besøke Kathmandu i forbindelse med hans besøk til folkerepublikken Kina. Besøket til Kina er planlagt til neste år. Presidenten hørte positivt på forslaget og bemerket at Himalaya alltid har vært en stor attraksjon for polske fjellklatrere.

Golchha diskuterte med finansministeren og andre prominente forretningsmenn om å fremme Nepal-Polsk handel og investeringer. Han besøkte også den polske statsmynt, som tilbød Nepal Rastra Bank å samarbeide i forbindelse med moderniseringen av den nepalesiske mynten.

Golchha besøkte også Asia Pacific museum, som er etablert og blir drevet av den tidligere ambassadøren til Nepal, Wawrzyniak. I museet er det også en samling av nepalesisk musikk kassetter, som man kan høre på. Ved inngangen til museet er det en stor nepalesisk bjelle som ønsker de besøkende velkommen.

Tatopani tollstasjon øker inntektene

(The Kathmandu Post, Chautara, 26.10.99, oversatt av Christine Engen)

Tatopani tollkontor som er regnet som en av hovedportene i import- og eksporthandel, har observert en økning i handelsvolumet takket være økt aktivitet ved Nepal-Tibetgrensen. Dette har resultert i store inntekter inn i statskassen sammenliknet med tidligere regnskapsår.

Ifølge Tatopani tollstasjon ble de totale inntektene ved grenseposten i regnskapsåret 1998/99 på 500 millioner rupees, som er bokstavelig talt en fordobling fra tidligere år. Under de første tre månedene i dette regnskapsåret har inntektene kommet opp i 310 millioner rupees. Flere og flere drar til Nepal-Tibetgrensen for å gjøre forretninger grunnet den økte fortjeneste på handelstransaksjonene. Inntektene har også steget grunnet den økte importen av silkeklær blant andre varene på grensen.

Tatopani tollansvarlig Bodh Raj Niraula sier han kan slå forrige års inntekter

med 1 milliard rupees. Uansett klager handelsfolket ved grensen om den konstante truslene fra tollerne. Forretningsmannen Sanbh Sherpa sier "handelsmenn som gjør forretninger gjennom Tatopani Toll betaler sin skatt til staten". De handelsmenn som betaler skatt til staten blir lurt av ikke helt sunne vaner som var vanlig før i tiden blant tollstasjonene, klager Sherpa.

Mange varer som elektroniske varer, jakker, bomullsstoffer, sko og silkestrømper er blant de varer som kommer over Nepal-Tibetgrensen og øker skatteinntektene i landet. Noen varer kommer til grensen uten en verdisetting. Dette har ført til en praksis av å gi en lavere verdi av varene enn de er verdt ved grenseovergangen.

Uansett så har det alltid vært et gjennomslagskraftig prissystem av varene ved grensen, og når det gjelder praksisen vedrørende pris og verdisetting av varene kan det innskjerpes. Mer enn 30 fullastede varebiler passerer Tatopani Tollstasjon daglig. Inspeksjon av disse varebilene har vært vanskelig pga. mangel på stoppeplasser. Grunnet økt handel med Tibet, Tatopani tollstasjon har økt sitt press på å forbedre infrastrukturen slik at det blir lettere og bedre for forretningsmenn, sier tollbetjentene.

'En grønn revolusjon må til'

(The Kathmandu Post, Kathmandu, 28.10.99, fritt oversatt av Ingela Flatin)

Finansminister Mahesh Acharya sa idag at landet trenger en jordbruksrevolusjon siden brotten av landets befolkning livnærer seg til daglig av jordbruk. "I et land der 81 prosent av den totale befolkningen er direkte avhengig av jordbruk, må det en jordbruksrevolusjon til for å fremme nasjonal utvikling," sa Acharya, som snakket i anledningen av et seminar om arbeid og nasjonal utvikling som markerte 47årsdagen til Nepal Tarun Dal (NTD).

Etter å ha sagt at jordbruksproduksjonen er kraftig nedadgående fortsatte Acharya: "En revolusjonerende omlegging av jordbrukssektoren må til dersom nasjonen skal utvikle seg."

Han oppmuntret ungdom til å kreve at myndighetene legger om jordbrukssektoren slik at de millionene som er arbeidsløse kan settes i arbeid. Ifølge Acharya er Nepals reelle arbeidsledighet omkring fem prosent, med et anslag på 47 prosent 'underarbeidende'.

Dr Chiranjibi Nepal, økonom, siterte fra Human Development Report 1999; 78 prosent av de som har arbeid er selvstendig næringsdrivende, 51 prosent av disse jobber innen jordbruk. "En betydelig utvikling kan oppnås gjennom å utvikle de menneskelige ressursene i jordbrukssektoren. Dette kan gjøres ved ferdighetsutvikling, ny teknologi og utvikling av forvaltningsferdigheter.

Gurkha British govt revises Gurkha death gratuity

(The Kathmandu Post, Kathmandu, Oct 27, 1999)

The British Prime Minister, Tony Blair, has announced substantial increases in payments to the families of Gurkha soldiers killed in service. The announcement followed the recommendation made by the Ministerial Working Group on Gurkha pensions and gratuity chaired by Minister for the Armed Forces, John Spellar. The Prime Minister announced the decision in the House of Commons in London on 27 October after consultation with the governments of Nepal and India.

The decision is in line with the Tri-Partite Agreement between India, Nepal and the UK. It will bring payments for death in service for Nepalese Gurkha soldiers to the level of comparable British servicemen and will take effect from 26 May 1999. The Ministerial Working Group will continue its deliberations and is expected to report on Gurkha pensions before the end of the year. The new rate of death gratuity payments range from UK pound 23,406 (for rank below Corporal) to UK pound 58,674 (Major).

Qatar to come seven times a week

(The Independent, Vol. IX No. 36, Kathmandu, Nov 03 - Nov 16, 1999)

Qatar Airways has increased its flights to Kathmandu to seven days a week from Sunday. Zenith Travels, GSA of the Qatar Airways for Nepal, organised a function in Kathmandu on Sunday to mark the beginning of the daily flights to Kathmandu. At the programme awards were presented to different travel agencies dealing with the airline.

With the Qatari Airways increasing its flights, it has increased Nepal's accessibility to the region. In addition it has also added Nepal's linkage with Europe, mainly London. The Airways has extensive airlinks with different European cities.

The Qatar Airways has, thus, become the second foreign carrier to fly to Kathmandu everyday.

Mangel på skolebøker hindrer studier

(Chainpur, The Kathmandu Post, 10.10.99, oversatt av Gry Lama)

Studenter fra flere skoler i Bajhang distriktet har store problemer på grunn av mangel på skolebøker. Selv lærerene underviser uten bøker. Denne situasjonen har pågått i mange år. "Jeg har ingen skolebøker, og min termin eksamen begynner etter Dashain festivalen. Vi har ikke engang begynt på vårt nye fag," sier Shaile Shrestha. Hun er student ved Satyavati Secondary School. "Læreren er nødt til å undervise i klassen uavhengig om de har bøker eller ikke. Det er kun i de to fagene engelsk og nepali at det finnes et begrenset opplag av skolebøker. I de andre fagene underviser vi kun etter spekulasjon," sier lærer Ram Krishna Subedi.

"Den kommende eksamen vil bli holdt på grunnlag av de nye skolebøkene i faget. Spørsmålene vi vil få er etter de nye bøkene. Fordi de nye skolebøkene ikke er tilgjengelige, må våre lærere undervise etter de gamle bøkene," sier student Shaile Shrestha. Det er bare de studentene med foreldre som klarer å få tak i bøker til sine barn fra Nepalgunj, Dhangadhi og Kathmandu, er i stand til å lese skolebøkene. Andre studenter kan ikke annet enn å møte opp på eksamen - uten å ha lest skolebøker gjennom hele året.

Skolebøker for 9. og 10. klasse har blitt forandret i år, men det er ikke mulig å få tak i dem. Lærerne er bekymret for hvordan de skal kunne undervise deres studenter uten skolebøker. Foreldre og studenter er også redde for at deres investeringer kan være bortkastet. Folk som kommer fra avsidesliggende landsbyer til distriktets hovedkvarter for å kjøpe skrivebøker, må gå skuffet hjem uten bøker. En ansatt ved "Distrikts utdannelsekontoret" sier at problemet er et resultat av at Sahja ikke har gitt tillatelse til å selge skolebøker til andre enn hans egen autoriserte forhandler. Forhandleren har på sin side ikke skaffet nok bøker i tide, på grunn av lav profitt.

Takk !

Vi retter en stor takk til de som nå forlater styret. Tove C. Kittelsen har bidratt i godt monn som styremedlem, mens Wenche Fossum har sittet i valgkomiteen og passet på rekrutteringen til styret. Ingela Flatin slutter som leder etter nærmest å ha blitt kastet inn i rollen for noen år siden. Foreningen har fungert svært godt under hennes ledelse. Ingela har villig tatt på seg små og store oppgaver med hardnakket iver. Hun evner å samle folk til samarbeid i god tone og hun jobber strukturert og ansvarsbevisst med en smittsom, lun entusiasme.

Kirsten I. Greiner

Årsberetning Norge-Nepal Foreningen

30.10.99 – 19.10.99

Leder: Ingela Flatin**
Nestleder: Kirsten I. Greiner*
Kasserer: Gry O. Lama
Redaktør: Anuradha Gurung*
Sekretær: Cathrine Reid
Christine Engen
Berit Knudsen
Tove Kittelsen**
Narendra Shitaula*

*Personer som er på valg i år

**Personer som trekker seg fra styret

Personer med verv utenfor styret:

Revisor: Roy Friis

Valgkomité: Thrond Berge Larsen og Wenche Fossum

Det har vært avholdt 7 styremøter og 5 medlemsmøter

Norge-Nepal Foreningens medlemmer:

Enkeltmedlemmer: 165 Familier: 30 Organisasjoner: 17

MEDLEMSMØTER

3. desember 1998

Fellesmøte med Den Norske Tibetkomité. Hans Weisethaune holdt foredrag om "Musikk og kaste i Nepal", der han fortalte spesielt om musikkasten, Gaine, i Nepal. For Tibetkomitéen holdt Hanna Havnevik foredrag om "Klosterkultur i Himalaya".

I tillegg ble det gjennomført et ekstraordinært årsmøte der årsberetning, regnskap, nytt styre, valgkomité, revisor, kontingentforhøyelse og foreslåtte vedtektsendringer ble godkjent.

Over 120 frammøtte. Invitasjon til møtet i HP 1998:5

25. februar 1999

Festmøte med daal-bhaat. Lysbildeforedrag ved Kirsten I. Greiner: "Fra en landsby". Kirsten foredrog om en landsby i nærheten av Pokhara, om folks daglige gjøremål, de sosiale, religiøse og økonomiske forhold i landsbyen rundt feiringen av Dashain.

Daal-bhaat måltidet ble forberedt av Cathrine, Anu, Gry, Christine og Ingela.

Om lag 30 personer møtte var tilstede. Invitasjon i HP 1999:1

22. april 1999

Foredrag ved Mirjam Berg: "Å være kvinne i skyggen av Himalaya; noe om kvinners situasjon, svangerskap og helsetjeneste i Nepal." Mirjam Berg fortalte om dagens helsesituasjon for kvinner slik hun har lært den å kjenne som sykepleier i Nepal.

30 personer var tilstede. Invitasjon i HP 1999:2

7. september 1999

Billedspill og foredrag ved CANN (Child Advocacy Norway Nepal) i regi av Press Redd Barna Ungdom. To norske og tre nepalesiske ungdommer fortalte om opplevelsene sine med dette prosjektet som er et utdanningsprosjekt med fokus på barns rettigheter. En sentral del av utdanningen er at norsk og nepalesisk ungdom drar på utvekslingsbesøk til Norge og Nepal.

Rundt 20 mennesker møtte fram. Invitasjon i HP 1999:3

19. oktober 1999

Årsmøte. Sangeeta Lama foredrog om "Women and Journalism in Nepal". Sangeeta Lama er journalist ved det samfunnskritiske magasinet Himal, basert i Katmandu.

Invitasjon i HP 1999:4

ANNEN VIRKSOMHET

Jamuar: Styret deltok på den årlige reiselivsmessen på Sjølyst. Var med på å spre informasjon gjennom brosjyrer og samtaler med besøkende.

INFORMASJON:

Det ble gitt ut totalt 5 nummer av Hamro Patrika ved Anuradha Gurungs dyktige redaktørhånd.

Flere hundre av brosjyrene Til Nepal? ble gitt til CANN programmet (regi Redd Barna) som ungdommene delte ut på norske ungdoms- og videregående skoler.

FORENINGENS ØKONOMI

Se regnskapet.

For styret 19.10.99

Ingela Flatin

Ingela Flatin, Leder

19/10-99

Jandam
(JAN AASEN)

19/10-99

Øyvind Amundsgård
(ØYVIND AMUNDSGÅRD)

17

Årsregnskap for Norge-Nepal foreningen

Regnskapsperiode 09.09.1998 til 07.09.1999

Inntekter	1998	1999
Kontingenter	16800	18475
Bevertning	3339	2888
Tilskudd	0	0
Renter på bank & postgiro	50	260
Salg CD/Til Nepal	5220	2067
Inngangspenger	4260	510
Loddsalg	4290	1600
Diverse	0	0
Sum inntekter	33959	25800

Utgifter	1998	1999
Porto	5482	7076
Rekvisita	0	0
Bevertning	5018	3001
Lokalleie	3150	4100
Gaver, Honorar	2750	2518
Hamro Patrika	7899	8474
Diverse	1398	2044
Sum utgifter	25696	27213

Resultat	8263	-1413
-----------------	-------------	--------------

Balanse	1998	1999
Kasse	316	2073
Postgiro	14403	11140
Fond Til Nepal	6520	6613
Sum Eiendeler	21239	19827

Gjeld	0	0
Egenkapital	21239	19827
Gjeld og egenkapital	21239	19827

En god Samaritan som hjelper gatebarn

(The Kathmandu Post, Kathmandu, 09.10.99, fritt oversatt av Ingela Flatin)

I en tid nå har flere dusin gatebarn, kjent som Khatey'er, samles ved et mørkt gatehjørne ved Indrachowk nesten hver kveld. De har en god grunn til å samles ved dette gatehjørnet etter nok en dag med ørkesløs vandring i bykjernen: her får alle et mettende måltid.

Rørt av gatebarnas nød gir Dr Suddha S Rauniar daglig et måltid av ris og grønnsaker til dem. I samarbeid med likesinnede dannet Dr Rauniar Children's Food Programme-Nepal da han så at antallet sultne gatebarn var økende.

"Det var en vanlig kveld i juli da landet vårt markerte bursdagen til nasjonalpoeten Bhanu Bhakta Acharya," minnes Dr Rauniar, " jeg fikk se tre sultne, sovende barn som sov langs veien. Det var et sjokk." Rauniar tok dem med seg til et spisested nær Mahadevsthan i Kathmandu Durbar Square samme kveld. De påfølgende kveldene fant han sultne barn overalt: i Bhugol Park, ved New Road, ved Royal Palace Gate og andre steder.

Ifølge Rauniar samles omlag seks dusin barn ved dette gatehjørnet hver kveld for å få et måltid. De får måltidet for en billig penge: fem rupees for en tallerken.

Ifølge konservative anslag lever det omlag 1,000 gatebarn bare rundt omkring Durbar Marg, King's Way og Thamel. Men det finnes også store skarer av gatebarn i områder som Bhaktapur og Patan.

Talsmenn for barnerettigheter hevder at gatebarnsproblematikken er en pågående prosess. Noen få dusin får plass på et barnehjem, men det kommer stadig flere til, fra bygd til by.

"Dersom alle foreldre i byen kunne strekke ut en hjelpende hånd, ville det ikke være så mange gatebarn som ville sove sultne på gata," sier Bijay Mali, styreformann i Chhetrapati Free Clinic. Denne klinikken har begynt å tilby gratis helsetjenester til barna.

"Nå har barna begynt å spørre når de skal få lov til å begynne å gå på skole," sier Rauniar, "men å få dem inn på skolen er ikke så lett. Vi vurderer å sette i gang litt uformell utdanning for dem. Vi tror at det beste ville være dersom vi kan gi dem en ferdighetsutviklende utdanning.

15/10-99
Gang Lami
Kasserer

19/10 1999
Jan Naser
(JAN NASER)

Side 1

15/10-99
Regnskapet revisor
Ry (Ry)
(ØYVIND AMUNDSGÅRD)

De 25.000 NGO'ers land

Kontakt 5. 1999
Internationalt Magasin

Mange nepalesere bryder sig ikke om NGO'er. De fremmedes penge har ført Nepal ud i en "dollarrus", mener kritikerne, som siger, at smarte politikere og administratorer misbruger bistandspengene til egen fordel. Alligevel har Nepal de sidste ti år oplevet en eksplosion i antallet af NGO'er.

Tekst

Ib Schou og Rajendra Dahal

Der findes næppe noget folkefærd, der er mere åbent og imødekommende overfor fremmede end nepaleserne. Befolkningen i det lille hindukongedømme, der ligger mellem Indien og Tibet uden adgang til havet og med verdens højeste bjerg Mount Everest, er af natur nysgerrig og gæstfri. Det er sjældent, at der kommer fremmede, og når de kommer, er det spændende at høre nyt over en kop varm mælkete. Den indstilling til gæster har reddet nepaleserne fra alvorlige krige og fra – som Indien – at blive besat af englænderne.

For nepaleserne er det meget mere end en turistbrochure-kliché at være åbne over for fremmede og tage godt imod dem. Da den fremmede bistandshjælp begyndte at strømme til Nepal i 50'erne, var det derfor ikke unaturligt for nepaleserne at tage godt imod dem og det, der kom. Det første år omkring fem millioner dollars, men det blev hurtigt til mere, og i dag er hjælpen på over 250 millioner dollars

om året. Pengene og udviklingshjælpen har naturligvis hjulpet landet, men måske er nepalesernes blinde tro på de fremmede alligevel kommet dem til skade. Ikke alene er 60 procent af bistanden i dag lån; lån som det er svært at betale tilbage. Men flere og flere nepalesere sætter også spørgsmålstegn ved, om den udvikling, der kommer i form af en skov af NGO'er, er den rette for Nepal, eller om den i det hele taget gavner.

Voksende kritik

Kritikken, hvad angår NGO'er, går først og fremmest på, at hjælpen aldrig er nået derud, hvor der virkelig er brug for den. En af de skarpeste kritikere er journalisten Kanak Dixit. Han er udgiver af *Himal*, et journalistisk, analytisk magasin, der uden tvivl er det mest seriøse af slagsen i Nepal. Han er i sig selv et eksempel på den voksende lyst til ikke at lade sig dominere af donorerne og de internationale NGO'er. For få år siden måtte han for eksempel se en kritisk artikel, han havde skrevet om bistandens betydning, bortcensureret fra et tysk udviklingsblad. Han lod sig ikke stoppe og fik udgivet artiklen på et

nyt nepalesisk forlag, der udgiver en serie udviklingskrifter.

Tyskerne kunne ikke lide artiklen, fordi de var bange for, at nepaleserne kunne tro, at det var udtryk for den officielle tyske indstilling, hævder Dixit. Artiklen søger at dokumentere, at den fremmede hjælp har centraliseret magten og privilegierne til de forholdsvis få, der bor i dalen hvor hovedstaden Kathmandu ligger. De virkelig fattige ude i de uafremkommelige bjerge og de laveste kaster i det kastesystem, der officielt er afskaffet – men som lever i bedste velgående – har ikke fået del i udviklingen. Hjælpen har desuden skabt en afhængighed, som gør folk ude af stand til at løse deres egne problemer. Fællesskabet og det kooperative er afløst af en venten på, at der skal komme penge udefra. Før ville bønderne for eksempel sammen bygge en hængebro; nu venter de på, at der kommer et projektteam eller en NGO forbi og giver dem pengene. Før kunne broen bygges med lokal teknik og viden; i dag skal der udenlandsk produceret stålwire til.

Lokal tradition glemt

Det er måske ikke så underligt, at det er kommet dertil. Det nepalesiske samfund er svært at forstå for fremmede, der ofte ikke engang får lært sproget, og nepaleserne er flinke mennesker, der sjældent siger nej. Da NGO-konceptet kom til landet, tog nepaleserne høfligt imod ideen og INGO'erne (Internationale NGO'er, red.) opdagede ikke, at der faktisk allerede var velfungerende organisationer, der allerede udførte de opgaver, som NGO'erne skulle påtage sig.

De flinke nepalesere glemte at fortælle om deres ghuti-samfund – eller troede måske ikke rigtig på, at deres egne institutioner kunne bruges af de fremmede, der kom med eksperter og dyre rapporter. Nepaleserne var måske ikke organiseret, som INGO'erne ønskede det, men de havde respekterede institutioner, der løste praktiske og sociale opgaver.

Der er ingen tvivl om, at NGO-formen var fremmed for nepaleserne, der er vant til, at familien eller venner hjælper hinanden. Med de rette personlige forbindelser kan alt lade sig gøre. I en af de såkaldt høje kaster er en traditionel måde at skaffe penge til investeringer på, for eksempel at ti mænd går sammen om at indskyde et beløb. Derefter diskuterer de hvem, der bedst kan bruge hele beløbet, og han betaler så tilbage så hurtigt som muligt. Derefter er det den næstes tur og så videre. Samfundet har sine egne måder at organisere sig på, som er svære at opdage for udlændinge, der ikke har nok på spil i Nepals langsigtede udvikling.

NGO-organisationsformen var fremmed for nepaleserne, men de var til gengæld ikke sene til at fange ideen. Der lå immervæk millioner af dollars og ventede på at blive brugt – men osse den hinduistiske religion er en motivation, for ifølge den er det positivt for ens næste liv at påtage sig socialt arbejde. En bestyrelsespost i en NGO kan glimrende opfylde det behov.

Inflation i NGO-begrebet

Det er især efter at Nepal i 1990 gik fra et étparti monarki og over til moderne demokrati, at NGO'er er skudt op som svampe. "Min NGO" er

Udviklingen er deriges. Bønder i de uafremkommelige bjerge i Nepal har næsten ikke fået del i udviklingen. Det skyldes i vid udstrækning, at NGO'erne oprettes af de uddannede fra de såkaldte "højkaster" i hovedstaden Kathmandu. De kender "trylleordene", der får penge ud af donorerne, men de er ofte ikke meget for at komme længere væk end vejen går – i bjerglandet Nepal er det ikke så langt!

et udtryk man ofte hører blandt bedrestillede nepalesere. Alle har de en NGO eller en onkel, der er ved at oprette en. Hvor mange der er, ved ingen helt sikkert – ikke engang indenrigsministeriet, der skal registrere dem. Embedsmænd anslår, at der er omkring 16.000 NGO'er spredt over hele landet, men andre anslår, at tallet er så højt som 30.000!

De fleste af disse organisationer har uden tvivl helt reelle hensigter og målsætninger. Men det er en slet skjult hemmelighed, at mange organisationer udelukkende er stiftet for at skaffe stifterne del i donorenes bistandspenge. Smarte regeringsfolk placeret på centrale poster eller politikere og deres familier kan være blandt dem, der etablerer en NGO for at skaffe arbejde og midler til deres egne familier. Måden at gøre det på er at placere vennerne og deres koner i bestyrelsen – konerne møder aldrig op, og vennerne er til at kontrollere, for de får arbejde i NGO'en. Frivillige findes ikke – hvis der skal laves noget, skal der hyres folk. Den lokale befolkning, der skulle nyde godt af organisationens arbejde, får projekter, der ikke følges op, fordi de ikke er forankret i befolkningen, fordi der er for få penge i organisationen, eller fordi den lukker.

Selvom sådanne organisationer nok er undtagelsen, har nepaleserne set metoden for tit til, at de har tillid til NGO'erne. Den fattige landbefolkning ser i stigende grad med mistillid på forholdsvis velbærgede INGO eller NGO-ansatte, der kommer for at hjælpe dem. Det er svært at tage en vel lønnet, højkaste-projektmedarbejder alvorligt, når vedkommende taler om at skulle klare sig selv i en bæredygtig

udvikling – ikke at skulle vente på penge fra andre. Alle ved jo, at projektmedarbejderen selv får en masse udenlandske penge for sit arbejde.

Mistillid

NGO-konceptet har skabt en "industri" af enkeltpersoner, der ved, hvordan man skriver "proposals". Der skal bruges trylleord som "gender", "sustainable development" og "poverty alleviation", hvis forslagene skal nyde fremme hos donorerne. De professionelle udviklingsarbejdere i hovedstaden ved, hvad der er oppe i tiden og bliver derfor betydningsfulde bestyrelsesmedlemmer i mange NGO'er. For mange til at de kan udføre et reelt arbejde for organisationen. De skaffer penge, men kan ikke få dem sat i arbejde på en ordentlig måde. Det sker ikke af ond vilje, men donorerne har svært ved at identificere dygtige NGO'er blandt de tusinder mulige og forlader sig derfor ofte på kendte, troværdige nøglepersoner, der herved kommer til at spille en alt for stor rolle. INGO'ernes arbejdsmetoder betyder også at det kun er de NGO'er, hvor der er engelsksproget ekspertise til stede, der kan komme igennem. Den lille organisation i de øde bjerge, der ikke kan udfylde formularerne, der tilmed er forskellige fra donor til donor, har ikke en chance. Først og fremmest er det vanskeligt for dem at blive registreret som en NGO. Det kræver tålmodighed, lobbyarbejde og forholdsvis mange penge. Dernæst er det svært at få hovedstadens veluddannede højkaste medarbejdere ud på landet. Især hvis man ikke kan køre der til i bil.

Endelig har inflationen i NGO-begrebet betydet, at mange initiati-

ver, der ville være sundere som private forretninger, nu registreres som NGO'er for at få del i støttepengene.

Det er først og fremmest den politiserede, korrupte og ineffektive administration, der gør det muligt at snyde sig til udenlandske penge. Det har givet et mistillidsforhold mellem regering og NGO'er, som er svært at rette op på. I efteråret sidste år prøvede regeringen at stramme op på kontrollen med INGO'er og NGO'er. Men ikke meget er sket, viser en annonce fra juli i år. Annoncen blev bragt i en regeringskontrolleret avis og var betalt af en lokal distriktsenhed – nærmest som et amt herhjemme. Det forbavsende i annoncen er ikke kravet om, at projekter skal rapporteres, for det burde være naturligt at koordinere indsatsen med de folkevalgte og deres administratorer. Det forbavsende er, at det overhovedet er nødvendigt at bringe den – at tillidsforholdet er så ringe.

Sidste vinter blev denne politisering af bistandsmidlerne i øvrigt for meget for flere af de store donorer. I et brev, hvor donorerne nærmest truer med at lukke kassen, skrev de til den daværende premierminister, at hvis der ikke opnås afgørende fremskridt for de fattigste af de fattigste, så "ser donorerne en alvorlig risiko for Nepals fremtid...og mange udviklingstiltag vil mislykkes". Brevet kom som en naturlig opfølgning på Verdensbankens krav om mere effektiv administration.

Nepaleserne bestemmer ikke

Hvor inficeret NGO-sektoren i Nepal end er, så er der ingen tvivl om, at den bringer frisk luft til udviklingen. Men der er mange misforståelser og

en del forvirring, der må ryddes af vejen før de gode hensigter kan blive udført i praksis. NGO'erne har desuden ikke eksisteret så længe, at det er muligt at se langtidseffekter af deres arbejde. Det bliver derfor i vid udstrækning et spørgsmål om tro; om man tror, der kommer noget ud af deres arbejde.

Hvad angår INGO-sektoren er den klart bedre organiseret og mere institutionaliseret end dens lokale samarbejdspartnere. Desværre er mange af de udenlandske organisationer ofte mere interesseret i at holde sig på god fod med beslutningstagerne end deres målgrupper, siger kritiske intellektuelle i Kathmandu. Det er mere reglen end undtagelsen at lytte til den magtfulde elite, hævder de samme. De mere smarte INGO'er går ofte ind i partnerskabsaftaler med de indflydelsesrige nepalesiske NGO'er for enten at pudse deres image af eller – som i nogle tilfælde – ligefrem at bruge dem indirekte som PR for deres arbejde, siger de kritiske røster, der tit arbejder inden for sektoren selv.

"Ofte er seriøse regeringsinstitutioner og NGO'er tvunget til at acceptere INGO'ernes dagsorden", siger Binod Bhattarai, journalist og leder af *Nepal Press Institute*, der med Danidastøtte prøver at forbedre vilkårene for pressen i Nepal gennem uddannelse:

"Hvis man gennemgår nogle af de mange evalueringsrapporter, som forskellige teams gennemfører, så vil man se, at der eksisterer et "jeg" og et "dem". "Jeg ved" kontra "du ved ikke". "Jeg er giveren" kontra "du er modtageren". Medmindre det forandrer sig, vil der altid være spændinger mellem donor og modtager", siger Binod Bhattari, en af de få, der tør

stå frem og være kritisk over for den udvikling Nepal gennemgår.

Hvad kan vi gøre

"Ke Garne !" – hvad kan vi gøre! – er et ofte brugt udtryk i Nepal. Udsagnet kommer med et passivt udråbstegn efter sig – ikke det aktive spørgsmålstegn – og hidtil har de defaitistiske hinduer da også lænet sig tilbage og ventet på, at nogen andre skulle gøre noget. Men helt sådan er det ikke længere. Eller som Kanak Dixit siger det i den artikel, som de tyske donorer ikke kunne lide:

"Hvis vi ser lidt frem, er der kun en ting at gøre med udviklingshjælpen: At begrave den i fem år undtagen den del, der vedrører uddannelse. For først hvis vi bliver uddannet, kan vi klare os selv. Det, der skal til, er at lade de hæderlige mennesker, der har en uddannelse, komme til magten. Hvis vi gør det, vil vi se, at der er masser af dygtige nepalesiske bureaukrater, diplomater, lærere og eksperter allerede nu. Når først sådanne folk kommer til magten, vil de nægte at lade sig styre af dagsordener lagt fast i New York, Rom, Washington eller andre steder i verden."

Forhåbentlig vil nepalesernes lære at sige fra over for institutioner, som ikke passer til deres kultur. Forhåbentlig vil de tusinder af nepalesere, der er uddannet i INGO-sektoren, og som er "verdensmestre" i at lave workshops om udvikling, snart selv få lov at bestemme, hvad der skal stå på skemaerne.

Indtil da arbejder de videre i deres 25.000 NGO'er – eller cirka deromkring. ■

Nepal 1999:

● I dag har 13 procent af befolkningen adgang til elektricitet, men i landdistrikterne er det kun tre procent.

● 1/3 af det opdyrkede land kan kunstvandes, selvom det er usikkert, hvor stor en del, der egentlig får vand på RETTE tidspunkt.

● Der er 12.000 kilometer veje, men de fleste er ikke asfalterede, og mere end 50 procent kan kun bruges en del af året.

● 170.000 husstande har telefon, men det er hovedsageligt i hovedstaden Kathmandu, hvor transport ikke er et problem.

● 88 procent af befolkningen har mindre end en time til en grundskole, men undervisningen er gammeldags og foregår i klasser med over 60 elever, og mange børn dropper ud.

● Mange NGO-ansatte arbejder for at forbedre vilkårene for gældslaverne, har selv slaver.

Ib Schou er informationsmedarbejder for MS-Nepal, og Rajendra Dahal er journalist på det nepalesiske nyhedsmagasin Himal. (Hjemmeside: www.himalmag.com)

Kontakt 3 - 1999
Internationalt Magazin

Dashain ble "sur" for kvinder

Av Hiralal Bishwakaram

(The Kathmandu Post, 25.10.99, oversatt av Gry Lama)

Den 8 dagers ferien i Dashain er for de fleste en tid hvor man kan slappe av og kose seg. Noen gambler, andre drikker, og nesten alle er i feststemning. Men Dashain ble ikke fullt så gledelig og avslappende for kvinner. Spesielt for utearbeidende kvinner, som nå måtte slave i kjøkkenet. Kvinnene måtte jobbe selv om det var ferietid, bare stedet var forandret - fra kontorpulten til kjøkkenet.

En slik kvinne er Meera Dangi, hun er ansatt ved "Provident Fund Office". Mens gjestene og andre medlemmer av familien spiste godsaker og hadde det morsomt, så måtte hun være på kjøkkenet for å forberede deres mat. "Jeg jobbet hele tiden under Dashain," sa Meera. "Mine svigerforeldre er gamle, og mennene i huset vil ikke hjelp til." Selv om familien teller 9 medlemmer, så var hun den eneste som arbeidet i kjøkkenet under festivalen. "Jeg var så sliten at jeg måtte dra på sykehuset," sa hun. Det er mange som Meera. Kvinner er tyngt ned med dobbelt arbeid fra både kontoret og arbeid i huset. At det bare er kvinnene som skal gjøre husarbeid, er på grunn av den stereotype mentaliteten i samfunnet. "Dashain ferien er veldig slitsom for oss," sier Sarita Shrestha, en ansatt ved skattekontoret. "Å arbeide på kontoret er lettere." Utearbeidende kvinner som Sarita sier at Dashain er en byrde for dem.

Dashain blir ekstra slitsom fordi helperne i huset også tar ferie på denne tiden. Når det blir dobbelt så mye arbeid, har kvinnene veldig få hender til å hjelpe seg. "Arbeidsmengden var så stor at det var som om Dashain aldri kom til meg," sier hun. Pramila Shrestha, en ansatt ved et privat kontor, sier at de mannlige medlemmene av familien også burde hjelpe til med husarbeidet. "Siden vi også arbeider og tjener penger, burde også mennene ta ansvar for å holde huset i orden," sier hun. "De burde i det minste hjelpe til under festivaler." Når det gjelder grunnen til menns motvilje mot å arbeide hjemme, skylder de på oppdragelse og sosiale forhold. Kvinner sier at når gutter ikke blir opplært i husarbeid fra begynnelsen av, så vil de tro at det er en kvinnejobb. Situasjonen vil kun bli forandret hvis foreldre får sønnene til å hjelpe til hjemme på lik linje som døtrene.

Lokabefolkning boykotter kristne

(The Katmnadu Post, Morang, 27.10.99, oversatt av Arun Gurung)

Innbyggere i Murtidhunga VDC i Dhankuta-distriktet som har konvertert til kristendommen blir sosialt utestengt fra det øvrige lokalsamfunnet. De får ikke besøk fra de øvrige innbyggerne, og får heller ikke komme inn i husene deres. Heller ikke vann berørt av mennesker som har forlatt Hinduismen blir akseptert av de andre.

Kristne innbyggere får heller ikke delta i de lokale sosiale aktiviteter. Ved begravelser av kristne møter ikke lokalsamfunnet opp og de kristne blir nektet adgang til det øvrige samfunnets begravelser. De kristne får heller ikke røre den dodes kropp.

Ganesh Madan, innbygger i Murtidhunga-6 og kristen, mistet nylig et familiemedlem. Til tross for denne vanskelige tiden, fikk han ingen støtte eller hjelp av de øvrige landsbyboere. Kun åtte kristne deltok i begravelsen. Til og med hans egne brødre boykottet ham i denne tiden. En uskreven regel blant de ikke-kristne i landsbyen sier at de som deltar i de kristnes aktiviteter, skal også bli utestengt fra det øvrige samfunnet.

Noen av de konverterte, som Rekh Bahadur Rai, sier de ikke angrer på at de konverterte til kristendommen, mens andre som Shukra Tamang sier de konverterte fordi de ble lovet finansiell støtte til å reise til andre land. Shukra Tamang sier han enda ikke har fått noe økonomisk støtte eller hjelp til å etablere seg i et annet land, som han ble lovet da han konverterte. Videre sier Tamang at det var mange som ham, som også ble tiltrukket av kristendommen fordi de trodde de skulle få økonomisk støtte og mulighet til å etablere seg i et annet land.

Nepalesiske tepper under indisk kontroll

(The Kathmandu Post, Kathmandu 11.10.99, oversatt av Christine Engen)

Nepalesiske håndknyttede tepper som var en av de tre ryggvirvlene i landets økonomi, er ikke ene og alene underlagt et indisk eksportfirma, Bholanath International Limited.

Det indiske firmaet har åpnet et agentkontor i Nepal og eksporterer et stort antall nepalesiske tepper til det Europeiske og amerikanske markedet. Firmaet som også har klart å sertifisere seg med ISO 9002 symbolet, har eksportert tepper verdt 200 millioner indiske rupees bare det siste året. Firmaet kjøper tepper fra Nepalesiske produsenter, men gir en minimumspris for dem. De har til og med klart å merke de med "Made in India" og stemplet dem som fri for barnearbeid. Regjeringen har foreløpig oversett saken. Det er nesten ironisk at Nepal må få en utenlandsk oppkjøper for å få sine produkter ut i verdensmarkedet.

Modellhus for slumstrøk

(The Kathmandu Post, Lalitpur 29.10.99, oversatt av Christine Engen)

Ulike støttegrupper som arbeider for den hjemløse slumbefolkningen skal organisere en utstilling som viser hus for slumbefolkningen i Kathmandu.

Denne utstillingen "The Model House Exhibition for Squatters" er beregnet å bli holdt den første uken i november, ifølge Lumati Support Group for Shelter (LSGS).

Utstillingen blir holdt i fellesskap av LSGS, Kathmandu Metropolis, Nepal Basobas Sanraskshan Samaj og Nepal Mahila Ekta Samaj. Organisatorene sier at utstillingen har kommet til for å bevisstgjøre politikere og folk generelt på husproblemet til de fattige i byene.

Internasjonale delegater fra Sør-Afrika, India, Kambodsia, Thailand og andre Sør-Asiatiske land deltar også i utstillingen. Representanter fra Citynet, et internasjonalt nettverk av lokale autoriteter vil også delta i møtet, sier organisatorene.

Den femte kondomdagen

(The Kathmandu Post, Janakpur 30.10.99, oversatt av Christine Engen)

Feiringen av Den Femte Kondomdagen ble oppdaget blant andre arrangementer her. En demonstrasjon organisert for å få folks oppmerksomhet på kondomer gikk rundt i byen og endte i ett masse møte på den historiske plassen Tirhutiagachhi på lørdag.

De fleste som deltok i demonstrasjonen var fra helsesektoren inkludert de som hadde tilknytning til Nepalesisk Røde Kors avdeling Danusha, General Welfare Academy, distriktshelsekontoret og organisasjoner som er aktive innen arbeidet mot AIDS og seksuelle overførbare sykdommer.

Dr. Bijay Kumar Singh, president av Røde Kors distriktskomité innledet møtet.

Diagnosing doctors

By M Singh & Bhupendra Rawat
(The Kathmandu Post, Nov 1, 1999)

Doctors and long-distance bus drivers have something in common in Nepal. Both are responsible for other people's lives. Yet, as our media point out, both often fail in their duty. Just as our highways are littered with squashed men, women and children for whom the light at the end of the tunnel was that of an oncoming bus they failed to dodge, our hospital cabins and nursing home-rooms are filled with patients, knocking on Heaven's door — overmedicated, over-ignored and overcharged.

If you want to learn more about long-distance bus drivers, hitch a ride on the rattling Sajha Bus to Tulsipur, Dang. If you want to get the inside dope - no, not THAT dope, silly — on Nepali doctors, read on.

Dr Signboard-only: This medico is more interested in keeping his degree-studded, Shyam-Arts-painted brown signboard outside his clinic cleaner than your lungs. More a salesman than a doctor, he knows how to fudge a routine, ordinary and even necessary two-week-long clinical training in Calcutta as an impressive-sounding degree on his beloved brown signboard.

When you visit him, just watch him: He has absolutely no idea what in Nepal is wrong with you. Yet, in a serious voice, he intones that you take Cetamol twice a day, each time with a glass of mineral water. And ladies, don't ever let him squeeze your breasts just because he seems a little too eager to cure your headache! How this guy exists as a medical doctor in Nepal says much about our Nepal Medical Association and the Nepal Medical Council, and the dirty politics in which they are enmeshed.

Dr All-in-one: This doctor acts as though he were the direct descendant of Mr Hippocrates himself. He thinks he knows all about medicine and he wants you to know that he knows all about medicine. Even in casual conversations, he makes references both to the New England Journal of Medicine and Kamana magazine. That is why, the word "referral" is foreign to him, In fact, he'd rather kill you than send you over to someone more qualified.

This guy, being Dr All-in-one, practices all kinds of medicines. On Sundays, he deals with mortals like you and us. On Mondays, he operates on your newly-rich neighbour's Alsatian dog. And he spends the rest of the week, peddling cod-liver oil from his wife-managed drugstore. And oh . . . In between, he has plenty of time, not to mention cash, to rush his relatives to Delhi or Vellore, even if they have as much as a sneezing problem.

Dr No 'Source Force': Remember that wide-eyed, bushy-tailed ISc classmate from Bayarban, Morang who drove you nuts with his tapai ka tapai salutation and oh-so-formal spoken Nepali? Well, guess what. He wiped his nose clean,

worked hard, studied medicine on a Plan scholarship, and has now become a human football - kicked around by the Ministry of Health. Since this doctor, then as now, lacks connections that matter, bureaucrats keep on transferring him from one remote zilla to another, ordering him to fill in the "rural service quota" for yet another slick Kathmandu medical boy who enjoys the benefits of his Papa's right connections.

Yet, our No 'Source Force' hero uncomplainingly bears the burden — like mighty Hercules holding Atlas, dreaming of those juicy government scholarships to Edinburgh, Dublin or Dhaka. But, alas, those never arrive, leaving our daktar-shaheb to spend his working days in Khalanga, Jajarkot - playing cards all day with the peons, stealing chuskis of banned raksi, and being reduced to massaging the broken jaws of the Maobadis.

Dr No Ethics: There exist at least three variants of this mutant medico species in our beloved Nepal. The first variant worships money. To that end, he's always ready to make arbitrary diagnosis, go for unjustifiably expensive procedures, and prescribe back-breaking nostrum which he wants you to buy at the drugstore of which he is a shareholder, if not the owner. He pockets commissions from pathology labs and much else besides.

The second variant, though officially an employee at a state hospital, will only see you at his private clinic, where, up on a wall-papered panel, hangs his license to kill. Always busy, he treats you as though you were a Hero Honda motorcycle, whirring over to him for a quick tune-up. "Roll on, roll on", he seems to say, "and hand over the money to my brother-in-law outside."

And the third variant practices medicine by becoming skilled at politics - both local and national. Acting as advisors to political parties, he, together with his comrades and jai nepal friends, tears medical fraternities apart — choosing to operate on all only with (choose one) Congressi or RPP or Marxist or Maoist knife.

Ah, such and more are the hidden tales from our medical land. At least, our long-distance bus driver hasn't made us swim out of the Trishuli yet!

On Economic Diplomacy

A hand book highlights basic information on Nepal's development needs and other challenges.

(Spotlight, Vol. 19, No. 15 October 08 - October 14, 1999)

Nepal declared a few years ago that economic diplomacy is the new dimension of Nepalese foreign policy but nothing has been done to highlight it.

After nearly eight years, Economic Relations and Coordination Division of the Ministry of Foreign Affairs has published an economic hand book. The book, among others, points out Nepal's economic indicators, potential areas for foreign investment as well as other economic activities.

At a time when information about Nepal's possible sectors of investment is high in demand, the publication of book at this time is a commendable step. One of the aims of the book is to provide basic information on Nepal's

economic development needs and opportunities for trade, tourism and investment in the country. From general economic information to physical infrastructures, demographic and social indicators and Macro economic indicators, the book tries to paint economic aspects of Nepal. Explaining main economic objectives and economic policies, the handbook also explains investment climate in Nepal.

"In order to better equip Nepalese missions with latest policy initiatives as well as background information and statistics, the division has put out this publication in a hand book form," said Gyan C. Aharya, joint secretary at the Economic Relations and Coordination Division of the Ministry.

Under the heading of Nepal's Foreign Trade: Emerging Trends and Prospects, the hand book highlights the basic features of the trade policy adopted in 1992.

This is the first book of its kinds which deals with various aspects of Nepalese economy published after Nepal's declaration of promotion of economic diplomacy as a new dimension of its foreign policy.

Unlike other books on economics and foreign trade, this book is easy to

understand as it explains Nepal's possible economic sectors contributing almost 25 percent of Nepal's total foreign exchange earnings. It has also significantly contributed to create domestic economic benefits to the people engaged in various sectors, because of its forward and backward linkages.

At many places reading the book is rewarding. The book does well by bringing out economic and financial aspects of the country.

The trouble with this book is that it doesn't go much farther than data analysis. For those who want more analysis and references, the book will not fulfill their quest.

The author also points out hydropower potentials of the country and requirement of foreign investment to exploit it. Development cooperation, trade, foreign direct investment, tourism and foreign employment are some of the areas which have been identified as potentials.

Har du husket kontingenten for 1999?

Nå er det på høy tid å betale årets kontingent! I dette nummeret av Hamro Patrika legger vi ved en giro til de av våre medlemmer som foreløpig har glemt å betale. Personer som ikke betaler i samsvar med Norge-Nepal foreningens regler, må vi dessverre stryke fra medlemsregisteret.

Kirsten I. Greiner